

Medlem af Inatsisartut Jens NapātōK', Naleraq,
Her/

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende narhvalers forbrug af hellefiskebestanden. Spørgsmålet er henvist til besvarelse hos mit område.

16-09-2025

Sagsnummer: 2025 - 17666
Akt nr.: 25721192

For at besvare spørgsmålene har Departementet anmodet om bidrag fra Grønlands Naturinstitut (GN) samt Departementet for Natur og Miljø.

Postboks 269

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 63 55

E-mail: apn@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

1. Vil Naalakkersuisut oplyse, hvilket kvantitativt vinterforbrug af grønlandsk hellefisk narhvaler vurderes at have i Grønlands EEZ i Baffin Bugt/Davis Strædet (angiv venligst tons/år), og hvilken fordelingsnøgle mellem Grønland og Canada regeringen lægger til grund i sine biologiske rådgivninger?

I Baffin Bugten er hellefisk føde for narhval, klapmyds, muligvis døgling, kaskelot, grindehval og grønlandshaj – samt i ungestadier for blæksprutter, torsk og andre fisk. Klapmydsen er det havpattedyr, som mest målrettet går efter fisk, og hellefisk udgør formentlig en væsentlig del af føden i Baffin Bugt sommer og efterår. For de andre arter er hellefisk kun ét ud af flere mulige byttedyr.

Narhvaler æder hellefisk, blæksprutter og polartorsk, og de to sidste er i mange områder de mest dominerende i maveprøver. GN ved fra maveprøver, at narhvaler i Disko Bugt og ved Uummannaq æder hellefisk under deres kortere, kystnære ophold her. Narhvaler, som opholder sig i Baffin Bugt om vinteren, formodes på baggrund af dykkedata og viden om opholdsområder at æde hellefisk, men der mangler maveprøver, som kan give det endelige bevis.

Der blev i 2004 identificeret et nordligt og et sydligt opholdsområde for narhvaler i Baffin Bugt. I det nordlige, hvor flest narhvaler opholder sig, kan den samlede prædation på hellefisk udgøre 55.000-166.000 tons hellefisk per år – afhængigt af, hvor stor en del af føden hellefisk udgør. Det nordlige område er relativt dybt, og hvalerne kan måske ikke udnytte hellefisk, som er tæt på bunden. Narhvalerne æder her sandsynligvis polartorsk, som findes højere oppe i vandsøjlen i store tætheder. I det sydlige område, hvor vanddybden er lavere, antages narhvaler at æde 7.000-20.000 tons hellefisk per år.

Disse beregninger må tages med store forbehold, da de på flere punkter er forældede. Der findes således nye data og estimer på:

- størrelsen af narhvalbestandene (nogle af disse skal revideres)
- mængden af hellefisk i Baffin Bugt
- polartorskens forekomst ift. ændrede havtemperaturer
- narhvalernes fødeindtag om vinteren.

Der mangler stadig konkrete data på maveindhold fra narhvaler på

vinteropholdspladserne. Det er vanskeligt at vurdere narhvalernes indflydelse på rekrutteringen af hellefisk til fiskeriet. Prøver af narhvalmaver fra kystnære områder viser, at narhvalerne primært tager hellefisk, som endnu er for små til at indgå i fiskeriet. Hellefisk i den størrelse har i forvejen en stor naturlig dødelighed. Desuden har narhvaler og hellefisk sameksisteret i Baffin Bugt i årtusinder, og der er næppe grund til at tro, at narhvalbestandene har været mindre, end de er i dag. Derfor skulle man forvente, at naturlig selektion har tilpasset hellefiskens reproduktion til sameksistensen med narhvalen.

På grund af økosystemets kompleksitet er det ikke muligt at forudsige, hvordan fangst af narhvaler – eller andre prædatorer – påvirker det økonomiske udbytte af fiskeriet. De reducerede narhvalbestande i Baffin Bugt har sandsynligvis kun øget rekrutteringen til fiskeriet efter hellefisk – eller forbedret forholdene for andre top-prædatorer og dermed øget deres antal.

Det udenskærs fiskeri efter hellefisk er af nyere dato, og selvom fiskeriet i nogle områder reducerer tætheden af hellefisk, har det formodentlig ikke afgørende betydning for narhvalbestandenes størrelse. Det skyldes, at narhvalbestandene i første omgang reguleres af fangsten på dem, og at narhvaler spiser andet end hellefisk.

Det kan ikke anbefales at reducere bestandene af narhval yderligere, da de vestgrønlandske bestande i forvejen er hårdt presset af en ikke-bæredygtig fangst, og flere af de canadiske bestande er presset på grund af forstyrrelser fra udskibning af jernmalm fra Mary River minen i Baffin Island, Nunavut.

På grund af de mange usikkerheder, utilstrækkelige data og den komplekse karakter af modeller, der involverer flere bestande af forskellige arter, har Pinngortitaleriffik ingen planer om at udføre den type beregninger, der efterspørges i § 37-spørgsmålet.

(Kilde: Pinngortitaleriffik, 1. sept. 2025)

2. Er Naalakkersuisut enig med DFO's¹ beregninger (86.000 t/5 mdr. for 32.000 hvaler; ~110.700 t for nordlig kerne), og hvordan koordineres disse tal med Grønlands rådgivning og TAC-fastsættelse for hellefisk i Davis Strædet/Baffin Bugt?

Med henvisning til Grønlands Naturinstitut's svar har Naalakkersuisut ingen kommentarer til spørgsmål 2.

3. Hvilke nyeste telemetri- og akustikdata (2018→2025) er anvendt til at bestemme tidsandelen narhvaler opholder sig på grønlandsk vs. canadisk sokkel om vinteren? a. Planlægger Naalakkersuisut sammen med GINR²/DFO en fælles opdatering af arealandel og forbrug?

Med henvisning til svaret fra Grønlands Naturinstitut (GN) Naalakkersuisut ingen planer om fælles opdatering af arealandel og forbrug.

¹ DFO = Department of Fisheries and Oceans – Departement for Fiskeri og Hav

² GINR = Greenland Institute of Natural Resources = Grønlands Naturinstitut

4. Vil Naalakkersuisut fremlægge en følsomhedsanalyse (50/50, 60/40, 40/60) for narhvalers hellefiskeforbrug og vise, hvordan dette indgår i bestandsrådgivning og forsigtighedsafgrænsninger for hellefiskefiskeriet?

Med henvisning til svaret fra GN kan Naalakkersuisut ikke fremlægge det ønskede.

5. Vil Naalakkersuisut redegøre for de økonomiske konsekvenser for hellefiskeriet af et vinterligt narhvalforbrug i størrelsesordenen ~100–200.000 tons i Grønlands EEZ, og hvordan dette påvirker TAC, kvoter og kystsamfund?

Med henvisning til svaret fra GN kan Naalakkersuisut ikke redegøre for de økonomiske konsekvenser for hellefiskefiskeriet af et vinterligt narhvalforbrug i størrelsesordenen ~100.-200.000 tons i Grønlands økonomiske zone og hvordan dette påvirker TAC, kvoter og kystsamfund.

Afslutningsvis, vurderes det relevant også at adressere status for bestande i svaret, da spørgeren i sin begrundelse omtaler dette. Den faglige vurdering er, at den nordvestgrønlandske narhvalbestand generelt befinder sig i en kritisk situation, jf. rapport udført af NAAMCO-JCNB-arbejdsgruppen i 2021. Den nordvestgrønlandske bestand af narhval er på den nationale Rødliste vurderet som "Næsten truet" (NT), og anses for at have status som "højeste bekymring" i en global vurdering af bevaringsstatus for monodontide-bestande (2020).

Det er vigtigt at understrege, at de seneste biologiske undersøgelser har vist en markant tilbagegang i narhvalbestandene i Melvillebugten, ved Baffinbugten. I Melvillebugten er narhvalbestanden således reduceret til 25 % af sin oprindelige størrelse, og den seneste biologiske rådgivning vurderer, at udnyttelsen af bestanden ikke bør overskride 24 narhvaler om året. De seneste kvoter ligger langt over den biologiske rådgivning i Melvillebugten samt for næsten alle øvrige bestande i Grønland.

Der pågår derfor ikke en bæredygtig fangst for narhval, da fangsten oversiger den biologiske rådgivning for bl.a. Melville Bugt, Uummannaq og Disko Bugt.

Jf. Grønlands Biodiversitetsstrategi 2030, mål 2 'de levende ressourcer skal udnyttes bæredygtigt', skal strategien være med til at sikre balance mellem udnyttelse og beskyttelse af naturens ressourcer. Denne tilgang indebærer at passe godt på naturen, sikre alles adgang til og ret til brug af naturens ressourcer og samtidig sikre, at fremtidige generationer har mulighed for også at opfylde deres behov.

Med venlig hilsen

Peter Borg
Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning